

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2026-07-02 Nr. 1.03-0269

DĖL MAISTO PRODUKTŲ IR ŽEMĖS ŪKIO PRODUKCIJOS PERDAVIMO PARAMAI KLIŪČIŲ IDENTIFIKAVIMO

Žemės ūkio rūmai (toliau – Rūmai), atsakydami į Žemės ūkio ministerijos 2026 m. birželio 22 d. raštą Nr. 2D-2048 „Dėl maisto produktų ir žemės ūkio produkcijos perdavimo paramai kliūčių identifikavimo“, pažymi, kad siekis mažinti maisto praradimus ir maisto švaistymą yra svarbus tiek socialiniu, tiek ir ekonominiu bei aplinkosauginiu požiūriu. Tačiau šiuo metu galiojantis teisinis ir mokestinis reglamentavimas nesudaro pakankamų paskatų ūkininkams perteklinę, tačiau vartoti tinkamą produkciją, perduoti paramai.

Rūmų vertinimu, daliai ūkininkų galiojančios mokestinės nuostatos nėra pakankamai aiškos, o jų taikymas praktikoje kelia neaiškumų. Sprendimą neperduoti produkcijos paramai dažniausiai lemia ne viena priežastis, bet administracinės naštos, mokestinės rizikos ir papildomų logistikos išlaidų visuma. Viena iš pagrindinių praktinių kliūčių – ūkininkams trūksta aiškos informacijos, kaip tinkamai įforminti produkcijos perdavimą paramai ir kokie dokumentai yra reikalingi, ypač perduodant produkciją fiziniams asmenims. Šiuo metu galiojančios procedūros vertinamos kaip sudėtingos, administracinė našta – neproporcingai didelė, o praktinė nauda iš oficialaus produkcijos perdavimo įforminimo – nedidelė. Ūkininkai taip pat susiduria su produkcijos apskaitos ir dokumentavimo reikalavimais, transportavimo bei laikino sandėliavimo kaštais, o greitai gendančios produkcijos atveju – ir ribotomis galimybėmis operatyviai ją perduoti paramos organizacijoms. Praktikoje neretai susiklosto situacijos, kai ekonomiškai paprasčiau produkciją panaudoti kitoms reikmėms ar utilizuoti, negu ją perduoti paramai.

Siekdami paskatinti didesnę maisto produktų ir žemės ūkio produkcijos perdavimą paramai, siūlome supaprastinti produkcijos perdavimo apskaitos ir dokumentavimo tvarką, numatyti logistikos išlaidų kompensavimo galimybes bei peržiūrėti mokestinį reglamentavimą. Rūmai nuosekliai laikosi pozicijos, kad labdarai perduodamiems žemės ūkio produktams turėtų būti taikomas nulinis pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifas arba netaikoma PVM prievolė. Tokią poziciją Rūmai buvo pateikę Žemės ūkio ministerijai dar 2022 m. sausio 27 d. raštu Nr. 1.03-0042, pažymėdami, kad galiojantis PVM reglamentavimas yra viena iš pagrindinių kliūčių, ribojančių perteklinės produkcijos perdavimą paramai.

Rūmai yra pasirengę ir toliau bendradarbiauti, teikiant siūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo bei kitų priemonių, kurios skatintų didesnę maisto produktų ir žemės ūkio produkcijos perdavimą paramai ir prisidėtų prie maisto švaistymo mažinimo.

Direktorius

Sigitas Dimaitis

Agnė Ribašauskienė, tel. 0 (37) 400 360, el. p. a.ribasauskiene@zur.lt

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000